

ODPIS

Sygn. akt I ACa 1504/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Aleksandra Marszałek

Sędziowie: SSA Andrzej Niedużak

SSA Jolanta Burdukiewicz-Krawczyk (spr.)

Protokolant: Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 r. we Wrocławiu na rozprawie
sprawy z powództwa **Andrzeja Surmy**
przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej "Gądów" we Wrocławiu**
o ustalenie nieważności uchwały ewentualnie jej uchylenie
na skutek apelacji powoda
od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z dnia 12 kwietnia 2017 r. sygn. akt I C 1998/16

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustala, że uchwała Walnego
Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” we Wrocławiu
z dnia 22 października 2016 roku w sprawie uchylenia uchwały Rady
Nadzorczej nr 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 roku jest nieważna.

U Z A S A D N I E N I E

W pozwie z dnia 28 listopada 2016 r. skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” z siedzibą we Wrocławiu powód Andrzej Surma wniósł o ustalenie nieistnienia uchwały Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” z siedzibą we Wrocławiu z dnia 22 października 2016 r. podjętej w sprawie uchylenia uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” numer 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu

finansowego na rok 2016 obowiązującego od dnia 1 listopada 2016 r., ewentualnie o jej uchylenie. Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód wskazał, że Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie zastrzeżonej do wyłącznej kompetencji Rady Nadzorczej. Ponadto zaskarżona uchwała paraliżuje prawidłowe działanie zasobami spółdzielni.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana uznała powództwo w całości oraz wniosła o nieobciążanie strony pozwanej kosztami procesu na podstawie art. 101 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie swe Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód jest od wielu lat członkiem pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” we Wrocławiu.

Rada Nadzorcza Spółdzielni uchwałą nr 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowego obowiązującego od dnia 1 listopada 2016 r. zatwierdziła plan finansowy na rok 2016.

Na dzień 22 października 2016 r. zostało zwołane przez Zarząd Spółdzielni Walne Zgromadzenie, o którym zawiadomieni zostali członkowie Spółdzielni.

Grupa dwudziestu ośmiu członków Spółdzielni wniosła o uzupełnienie porządku obrad o punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie uchylenia uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” numer 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na rok 2016 obowiązującego od dnia 1 listopada 2016 r.

W uzasadnieniu wskazali, że zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo Spółdzielcze oraz Statutu SM „Gądów” Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni jest najwyższym organem Spółdzielni. Podnieśli, że uchylenie wskazanej uchwały pozwoli na uchronienie członków Spółdzielni przed niezgodnymi z prawem podwyżkami. Wskazali, że żądanie ponoszenia przez członków Spółdzielni odpowiedzialności za nieistniejące długi Spółdzielni jest niezgodne z prawem i jest działaniem na szkodę członków Spółdzielni.

Zgłoszony projekt został ujęty w porządku obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni w dniu 22 października 2016 r.

Ulotki zachęcające do głosowania za zgłoszoną uchwałą były rozdawane wśród członków spółdzielni.

Na Walnym Zgromadzeniu Członków Spółdzielni w dniu 22 października 2016 r. przed rozpoczęciem głosowania nad uchwałą głos zabrała r.pr. Lidia Mikuła, która poinformowała obradujących, że plany finansowe uchwała Rada Nadzorcza, a Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni, choć jest najwyższym organem Spółdzielni, to nie ma kompetencji do uchylenia tej uchwały Rady Nadzorczej.

Głos zabrał również M. S. nie zgadzając się z tym stanowiskiem, odczytał postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1992 r., sygn. akt II CRN 4/92, na temat wagi i roli Walnego Zgromadzenia Członków w Spółdzielniach Mieszkaniowych, według którego walne zgromadzenie jest jej naczelnym organem, któremu zarówno rada, jak i zarząd są całkowicie podporządkowane. Z takiego charakteru walnego zgromadzenia jako organu zwierzchniego w Spółdzielni wynika, że może ono podejmować uchwały także w sprawach należących do kompetencji rady nadzorczej i zarządu.

Następnie przewodnicząca Prezydium odczytała projekt uchwały zgłoszony przez Członków Spółdzielni o uchyleniu uchwały Rady Nadzorczej numer 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na rok 2016 obowiązującego od dnia 1 listopada 2016 r.

Uchwała została podjęta większością głosów. Za uchwałą głosowało 216 członków, przeciw 41, wstrzymało się 35.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego uznanie powództwa jest sprzeczne z prawem, bądź co najmniej zmierza do obejścia prawa, wobec czego na podstawie art. 213 § 2 k.p.c. nie jest nim związany.

W sprawie żądanie pozwu dotyczyło stwierdzenia nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia z powołaniem się generalnie na jej sprzeczność z prawem, ewentualnie jej uchylenia – z powołaniem się na jej sprzeczność ze statutem i dobrymi obyczajami. Zdaniem Sądu Okręgowego żądania te nie znajdują uzasadnienia i powództwo podlega oddaleniu w całości. Sąd wskazał, iż Walne

Zgromadzenie każdej spółdzielni jest najważniejszym, nadrzędnym jej organem, co swoje odzwierciedlenie ma m.in. w tym, że zarówno przepisy ustawy Prawo spółdzielcze jak i statuty spółdzielni przekazują najistotniejsze dla funkcjonowania spółdzielni kwestie do wyłącznej kompetencji tego organu. Taka sytuacja ma miejsce również w pozwanej spółdzielni, gdzie statut w § 39 określa wyłączną kompetencję walnego zgromadzenia do podejmowania decyzji w sprawach tam określonych. Sąd zwrócił uwagę, że nieco inaczej kształtowane są kompetencje pozostałych organów spółdzielni – zarządu i rady nadzorczej – gdyż tutaj tak przepisy ustawy jak i statut pozwanej nie stanowią o wyłącznych kompetencjach tych organów, ale o zakresie działania i podejmowania decyzji.

Sąd Okręgowy powołał się na pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1992 r., sygn. akt II CRN 4/92, iż z takiego charakteru walnego zgromadzenia jako organu zwierzchniego w spółdzielni wynika, że może ono podejmować uchwały także w sprawach należących do kompetencji rady nadzorczej i zarządu. Uznał, że wskazane orzeczenie odwołuje się do zasady demokracji spółdzielczej, która najpełniej ujawnia się właśnie w bezpośrednim podejmowaniu uchwał przez Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, że rzeczywiście w pozwanej spółdzielni do zakresu działania rady nadzorczej należy uchwalanie planów gospodarczych. Rada Nadzorcza pozwanej podjęła w dniu 12 lipca 2016 r. decyzję w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na rok 2016. Kierując się wątpliwościami, co do racjonalności gospodarowania finansami Spółdzielni, dwudziestu ośmiu członków pozwanej Spółdzielni wystąpiło do zarządu spółdzielni o umieszczenie w porządku obrad zwołanego już Walnego Zgromadzenia punktu dotyczącego uchylenia tej uchwały Rady Nadzorczej. Sąd Okręgowy wyraził pogląd, że takie wystąpienie członków spółdzielni może być potraktowane jako odwołanie członków od uchwały Rady Nadzorczej z dnia 12 lipca 2016 r. nr 8/2016 wniesione w trybie postępowania wewnątrzspółdzielczego. Okoliczność, że pismo spółdzielców miało formę wniosku o rozszerzenie porządku obrad i przybrało równocześnie formę projektu uchwały poddawanej pod głosowanie na walnym zgromadzeniu nie przekreśla takiego charakteru tego pisma (odwołania). Z treści tego pisma wynika bowiem wyraźnie, iż zdaniem wnoszących pismo żądanie ponoszenia przez członków Spółdzielni odpowiedzialności za nieistniejące długi Spółdzielni jest niezgodne z prawem i jest działaniem na szkodę członków Spółdzielni. Zdaniem Sądu Okręgowego w takiej

sytuacji Walne Zgromadzenie pozwanej spółdzielni mogło dokonać kontroli uchwały podjętej przez Radę Nadzorczą w trybie odwołania od uchwały rady nadzorczej podjętej w pierwszej instancji. Sąd Okręgowy nie podzielił poglądu, że tryb odwołania od uchwał rady nadzorczej dotyczy wyłącznie uchwał w sprawie wykluczenia lub wykreślenia członka spółdzielni. Ograniczenie takie w zakresie odwoływania się od uchwał rady nadzorczej nie wynika bowiem ani z treści statutu pozwanej, ani też z ustawy Prawo Spółdzielcze. Decydujące znaczenie przyznał Sąd Okręgowy regulacjom statutowym, wskazując, że statut pozwanej spółdzielni w § 23 nie ogranicza praw członków spółdzielni do zaskarżania uchwał rady nadzorczej jedynie w sprawach członkowskich. Jeśli zatem Rada Nadzorcza pozwanej spółdzielni działając w pierwszej instancji podjęła w dniu 12 lipca 2016 r. uchwałę w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na rok 2016 obowiązującego od dnia 1 listopada 2016 r., to członkowie spółdzielni mogli wnieść od tej uchwały odwołanie powołując się na jej sprzeczność z prawem. Walne zgromadzenie zaś podejmuje swoje decyzje w formie uchwał i taką też formę przybrała decyzja Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni w dniu 22 października 2016 r. rozpatrującego odwołanie dwudziestu ośmiu członków spółdzielni od uchwały Rady Nadzorczej nr 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. Walne Zgromadzenie jako najwyższy organ spółdzielni w ramach swoich kompetencji działając jako organ odwoławczy procedowało w sprawie zgłoszonej mu przez członków spółdzielni.

Z tych względów zdaniem Sądu Okręgowego uchwała podjęta przez Walne Zgromadzenie pozwanej w dniu 22 października 2016 r. nie była nieważna jako sprzeczna z ustawą. Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do uchylenia przedmiotowej uchwały. Jej podjęcie nie było bowiem sprzeczne ze statutem, nie naruszało też dobrych obyczajów. Powód w żaden sposób nie wykazał też, aby uchwała ta w jakikolwiek sposób prowadziła do pokrzywdzenia członków spółdzielni, ani aby podczas procedowania nad uchwałą doszło do takich uchybień formalnych, które mogłyby mieć wpływ na treść zaskarżonej uchwały.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył powód, wnosząc o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. art. 38 ustawy prawo spółdzielcze w związku z § 39 pkt 14 Statutu Spółdzielni Mieszkaniowej „Gądów” przez uznanie, iż Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni miało prawo podjąć uchwałę o uchyleniu uchwały Rady

Nadzorczej nr 8/2016 z 12 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na 2016 r.;

2. art. 32 ustawy prawo spółdzielcze w związku z § 21 – 27 Statutu Spółdzielni regulującymi postępowanie wewnątrzspółdzielcze, przez uznanie, że projekt uchwały złożony przez 28 członków może zostać uznany jako odwołanie od uchwały rady nadzorczej wniesione w trybie wewnątrzspółdzielczym;
3. § 23 ust. 3 Statutu Spółdzielni przez jego pominięcie i uznanie wbrew jego treści, iż odwołanie od uchwały rady nadzorczej jest skuteczne mimo, iż Statut przewiduje 30 – dniowy termin na jego wniesienie liczony od daty powzięcia uchwały, a uchwała Rady Nadzorczej nr 8/2016 została podana do wiadomości członków w dniu 28 lipca 2016 r.;
4. § 44 ust. 1 pkt 1 Statutu Spółdzielni przez pominięcie okoliczności, iż uchwalenie planów gospodarczych w pozwanej Spółdzielni, w tym uchwalenie planu finansowego, należy wyłącznie do kompetencji Rady Nadzorczej;
5. art. 4 ust. 8 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych przez jego pominięcie, to jest pominięcie okoliczności, że ustawodawca przewidział inny, szczególny tryb kwestionowania ewentualnie nieuzasadnionych zmian (podwyżek) wysokości opłat;
6. niezasadne przyjęcie, że Walne Zgromadzenie Członków, jako najważniejszy organ spółdzielni może podejmować uchwały w każdej sprawie i wkraczać w kompetencje innych organów;
7. art. 32 ustawy prawo spółdzielcze w związku z § 23 pkt 3 Statutu Spółdzielni przez uznanie, że ważny jest zapis Statutu przewidujący możliwość podważenia przez członka spółdzielni w ramach postępowania wewnątrzspółdzielczego każdej uchwały rady nadzorczej;
8. pominięcie okoliczności, iż konieczność podjęcia przez Radę Nadzorczą uchwały nr 8/2016 w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na 2016 r. obowiązującego od 1 listopada 2016 r. była konsekwencją inicjatywy tej samej grupy członków, którzy zainicjowali podjęcie przez Walne Zgromadzenie w czerwcu 2016 r. uchwały o przeznaczeniu nadwyżki za 2015 r. w wysokości 214.553 zł na zasilenie funduszu zasobowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługuje na uwzględnienie.

W ustalonym przez Sąd Okręgowy i niekwestionowanym przez strony stanie faktycznym zasadny jest zarzut apelacji, iż brak było podstaw do uznania, iż wniosek 28 członków Spółdzielni o uzupełnienie porządku obrad o punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie uchylenia uchwały Rady Nadzorczej nr 8/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na rok 2016 obowiązującego od dnia 1 listopada 2016 r. był odwołaniem od tej uchwały Rady Nadzorczej złożonym przez tę grupę członków w trybie wewnątrzspółdzielczym. Powyższe ma podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodzić się bowiem należy także z zarzutem apelacji, iż nieuzasadnione jest stanowisko Sądu Okręgowego, że Walne Zgromadzenie jako organ zwierzchni spółdzielni może w każdej sytuacji podejmować uchwały także w sprawach należących do kompetencji rady nadzorczej i zarządu, o ile dotyczy to spraw mających charakter wewnątrzspółdzielczy.

W tej kwestii wykrystalizowały się trzy poglądy, w tym w istocie dwa zasadnicze. Według pierwszego z nich z charakteru walnego zgromadzenia jako najwyższego organu spółdzielni wynika, że może ono podejmować uchwały także w sprawach należących do kompetencji zarządu i rady. Ten pogląd podzielił Sąd Okręgowy, powołując się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1992 r., sygn. akt II CRN 4/92. Natomiast według drugiego poglądu, podporządkowanie walnemu zgromadzeniu innych organów spółdzielni mieści się tylko w ramach jego ustawowych i statutowych kompetencji, a zatem walne zgromadzenie nie może wyłączać innych organów od załatwienia spraw przekazanych im ustawą, bądź statutem do rozstrzygnięcia. W konsekwencji podjęcie uchwały przez walne zgromadzenie poza zakresem jego kompetencji powoduje jej sprzeczność z prawem i w konsekwencji jej nieważność. Trzeci, kompromisowy pogląd wskazuje, że Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w każdej sprawie dotyczącej spółdzielni, jeżeli zostanie ona wprowadzona do porządku obrad, jednak w sprawach należących do kompetencji innych organów mogą one mieć jedynie charakter opinii, postulatów, czy zaleceń.

W ocenie Sądu Apelacyjnego na aprobatę zasługuje drugi z wymienionych poglądów, jakkolwiek podkreślić należy, że nie wyklucza to w istocie poglądu

trzeciego w sytuacjach, w których charakter uchwały podjętej w sprawach nie należących do kompetencji Walnego Zgromadzenia, wykracza poza ramy opinii, czy też postulatu, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie. Nie odbierając bowiem Walnemu Zgromadzeniu prawa do wypowiedzania się w każdej wewnętrznej sprawie spółdzielni, nie sposób jednocześnie uznać, aby zgodna z prawem była uchwała, która w sposób stanowczy ma decydować o sprawach, które nie należą do kompetencji tego organu. Pogląd ten znajduje poparcie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2005 r., sygn. akt V CK 488/04 i cytowanym tam wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1992 r. I CRN 113/92 (OSNC 1993/5/86), jak również w orzeczeniach powołanych przez powoda w apelacji, czy też wskazanych przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew, z którymi zgadza się Sąd Apelacyjny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2006 r. I CSK 101/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 kwietnia 1999 r., I ACa 31/99, OSA 2000, nr 9, poz. 35). Z tych orzeczeń wynika, że podejmowanie uchwał w przedmiocie nie należącym do kompetencji danego organu pozwala przyjąć, iż taka uchwała jest sprzeczna z prawem.

Zgodnie z § 44 Statutu uprawnienia w zakresie uchwalania i zatwierdzania planów finansowych w pozwanej Spółdzielni zostały zastrzeżone do wyłącznej kompetencji Rady Nadzorczej. Podejmując uchwałę uchylającą uchwałę Rady Nadzorczej zatwierdzającą plan finansowy Walne Zgromadzenie wypowiadało się stanowczo o kwestiach, które nie należą do jego kompetencji. Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego dopuszczalność i zgodność z prawem takiej uchwały nie może być zdaniem Sądu Apelacyjnego wywodzona z wykładni przepisów prawa spółdzielczego i statutu, określających uprawnienia walnego zgromadzenia i rady nadzorczej w spółdzielni. Sąd Okręgowy wniosek taki uzasadniał tym, iż przepisy ustawowe i statutowe wskazują z jednej strony na wyłączną kompetencję walnego zgromadzenia w określonych sprawach (art. 38 prawa spółdzielczego i § 39 statutu) oraz przekazują najważniejsze sprawy spółdzielni do kompetencji tego organu, a w przypadku innych organów – rady nadzorczej, zarządu – jedynie określają co należy do zakresu ich działania. Z zapisów ustawy, wskazujących, co należy do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia, przy jednoczesnym braku takiego wskazania w przypadku rady nadzorczej i zarządu nie można wywodzić, iż walne zgromadzenie ma kompetencje do podejmowania uchwał w każdej sprawie, także nie objętej treścią art. 38 prawa spółdzielczego. Z zapisów tych wynika jedynie

niewątpliwie, iż kompetencji wskazanych w ustawie jako wyłączne nie może być walne zgromadzenie pozbawione i nie mogą ich wykonywać inne organy spółdzielni. Jednocześnie w § 2 art. 38 ustawy prawo spółdzielcze przewidziano, że statut może zastrzec do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia podejmowanie uchwał również w innych sprawach, a zgodnie z art. 46 § 2 tej ustawy statut może również przekazać do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia podejmowanie uchwał we wszystkich lub niektórych sprawach wymienionych w jego § 1 pkt 1, 3 oraz 5; w takim wypadku statut może przyjąć dla rady nazwę komisji rewizyjnej. Aby więc Walne Zgromadzenie mogło podejmować uchwały w przedmiocie uchwalania planów gospodarczych spółdzielni, co stanowi kompetencję rady nadzorczej zgodnie z art. 46 § 1 pkt 1 ustawy prawo spółdzielcze, winien to wyraźnie przewidywać statut, co niewątpliwie nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Analiza przepisu art. 38 Prawa Spółdzielczego oraz art. 39 Statutu pozwanej Spółdzielni, nie prowadzi do wniosku, iż do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy uchwalanie bądź uchylanie uchwalonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych. Walne Zgromadzenie ma kompetencje jedynie do uchwalania kierunków rozwoju działalności gospodarczej spółdzielni (art. 38 §1 pkt 1 ustawy prawo spółdzielcze oraz § 39 pkt 1 Statutu), co nie jest tożsame z uchwalaniem konkretnych planów finansowych. Co prawda zaskarżona uchwała w swojej treści nie odnosi się wyraźnie do uchwalenia planu finansowego, lecz jej przedmiot w istocie sprowadza się do ingerencji w tę kompetencję Rady Nadzorczej, skoro jej skutkiem ma być uchylenie uchwały Rady zatwierdzającej uchwalony plan finansowy na rok 2016.

Sąd Apelacyjny zgadza się z poglądami orzecznictwa, iż podjęcie przez Walne Zgromadzenie uchwały uchylającej uchwałę Rady Nadzorczej w sprawach nie należących do kompetencji Walnego Zgromadzenia jest możliwe, gdy następuje w drodze rozpoznania odwołania od uchwały Rady Nadzorczej w trybie postępowania wewnątrzspółdzielczego. Zgodnie bowiem z art. 32 § 1 ustawy prawo spółdzielcze statut może stanowić, że w określonych w nim sprawach między członkiem a spółdzielnią, członkowi przysługuje prawo odwołania się od uchwały organu spółdzielni do innego wskazanego w statucie organu spółdzielni w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym. W tym wypadku statut powinien określać zasady i tryb postępowania wewnątrzspółdzielczego, a w szczególności terminy wniesienia i rozpatrzenia odwołania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2005 r., sygn. akt V CK 488/04).

Właśnie jako podjętą w tym trybie potraktował sporną uchwałę Sąd Okręgowy. Przyjmując słuszność takiego stanowiska należałoby jednak znacznie rozszerzyć zarówno postępowanie dowodowe i poczynione ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie, jak i ocenę prawną.

Słuszne bowiem są zarzuty apelacji, iż Sąd nie rozważał w ogóle, czy takie odwołanie mogło być i zostało skutecznie złożone w sprawie objętej zaskarżoną uchwałą. Wymagałoby to rozważenia, czy uchwała ta dotyczy spraw między członkiem a spółdzielnią w rozumieniu przepisu art. 32 § 1 ustawy prawo spółdzielcze, a także czy ważny jest zapis statutu, który przewiduje możliwość podważenia przez członka spółdzielni w ramach postępowania wewnątrzspółdzielczego każdej uchwały rady nadzorczej, w szczególności bez wyraźnego określenia rodzaju tych spraw. Sąd Okręgowy nie poczynił także żadnych ustaleń i nie rozważył, czy takie ewentualne odwołanie zostało wniesione z zachowaniem terminu, a jeżeli po terminie, to jak należy ocenić uchwałę Walnego Zgromadzenia, które rozpoznało spóźnione odwołanie. Nadto niewątpliwie szerszych ustaleń oraz rozważenia wymagałoby, czy w przypadku przyjęcia, że uchwała jest ważna w istocie nie zachodzą podstawy do jej uchylenia, o co także wnosił powód. W tym zakresie Sąd Okręgowy ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że powód nie wykazał uchybień formalnych przy podejmowaniu uchwały, które miałyby wpływ na jej treść, a także jej sprzeczności ze statutem, dobrymi obyczajami lub pokrzywdzenia członka. Po pierwsze przypomnieć trzeba, że przepis art. 42 § 3 ustawy prawo spółdzielcze przewiduje jako podstawę uchylenia uchwały także jej godzenie w interesy spółdzielni, na które powoływał się powód, wskazując, że zaskarżona uchwała paraliżuje prawidłowe zarządzanie zasobami spółdzielni, a brak było merytorycznych podstaw do zakwestionowania planu finansowego uchwalonego przez Radę Nadzorczą.

Nie może pozostać w tej sprawie obojętne, iż strona pozwana uznała powództwo, nie kwestionując tych twierdzeń powoda o faktach. Oczywiście ma rację Sąd Okręgowy, iż sąd ma prawo i obowiązek badania, czy uznanie nie jest sprzeczne z prawem lub nie zmierza do obejścia prawa, a wówczas nie jest takim uznaniem związany (art. 213 § 2 k.p.c.). Jednak w przypadku uznania powództwa nie można zarzucić powodowi, że nie wykazał określonych okoliczności faktycznych, które były między stronami bezsporne i tylko z powodu ich nie wykazania oddalić powództwa. W takim przypadku nawet bez inicjatywy dowodowej strony należałoby

przeprowadzić postępowanie dowodowe z urzędu, aby ocenić, czy w istocie słuszne były zarzuty członków kwestionujących zaskarżoną uchwałę, iż jest ona sprzeczna z racjonalną gospodarką finansami spółdzielni i zobowiązuje ich do ponoszenia nie istniejących długów, mimo istnienia nadwyżki bilansowej. Argumenty podnoszone w projekcie uchwały, który Sąd Okręgowy potraktował jako odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej, są bardzo lakoniczne. Nie ulega zaś wątpliwości, że uchylenie planu finansowego spółdzielni, w przypadku braku ku temu merytorycznych podstaw, godziłoby w interesy spółdzielni, destabilizując jej prawidłowe działanie. Dopiero więc dokonanie szczegółowych ustaleń w tym przedmiocie, co najmniej przesłuchanie stron, dopuszczenie dowodów z dokumentów finansowych, w tym przede wszystkim z samego planu finansowego zatwierdzonego uchwałą nr 8/2016 Rady Nadzorczej, mogłoby prowadzić wyciągnięcia wniosków w tym zakresie. Na marginesie więc tylko można w tym miejscu dodać za skarżącym, że w istocie ustawodawca w przewidział w przepisie art. 4 ust. 8 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych tryb kwestionowania przez członków takich spółdzielni nieuzasadnionych podwyżek opłat, w którym to postępowaniu na spółdzielni ciąży ciężar wykazania, że określone podwyżki są uzasadnione.

Podsumowując powyższe rozważania wskazać należy, iż w ocenie Sądu Apelacyjnego ostatecznie w sprawie nie zachodziła potrzeba badania zasygnalizowanych wyżej problemów, którymi nie zajmował się Sąd Okręgowy, a także szczegółowego rozważania czy doszło do zarzucanych w apelacji naruszeń prawa materialnego i przepisów statutu w tym zakresie. Należy zgodzić się z bowiem w pierwszej kolejności z zarzutem apelacji, iż Sąd Okręgowy w sposób bezpodstawny przyjął, że zaskarżona uchwała Walnego Zgromadzenia została podjęta w trybie odwołania członków spółdzielni od uchwały Rady Nadzorczej.

Stanowisku Sądu I instancji w powyższym zakresie przeczy fakt, iż grupa 28 członków spółdzielni, powołując się na jednoznacznie wskazane zapisy Statutu, to jest § 29 ust. 1 i § 33 ust. 1, w sposób wyraźny złożyła własny projekt uchwały wraz wnioskiem o uzupełnienie porządku obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni wyznaczonego na dzień 22 października 2016 r. o podjęcie uchwały w przedmiocie uchylenia uchwały Rady Nadzorczej nr 8/2016 o zatwierdzeniu planu finansowego na rok 2016. Mając na uwadze także pozostałe okoliczności faktyczne towarzyszące złożeniu tego wniosku uznanie, iż mimo wyraźnej formy i powołania się na określone przepisy statutu, stanowi on nie projekt samodzielnej uchwały Walnego

Zgromadzenia, lecz odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej, jawi się jako dowolne i nieuprawnione. Członkowie spółdzielni niewątpliwie znają jej statut i obowiązujące podstawowe procedury. Skoro postanowili skorzystać z jednej z nich tj. przewidzianej statutem możliwości zgłoszenia wniosku o rozszerzenie porządku obrad Walnego Zgromadzenia o podjęcie uchwały o określonej treści w trybie § 33 Statutu, to brak jest uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że ich wola była inna i że w ten sposób chcieli skorzystać z prawa odwołania się od uchwały Rady Nadzorczej w trybie § 23 Statutu. Świadczy o tym również fakt, iż uchwała Rady Nadzorczej nr 8/2016 zapadła w dniu 12 lipca 2016 r., a członkowie projekt uchwały złożyli w siedzibie Spółdzielni dopiero w dniu 6 października 2016 r., a więc z zachowaniem terminu z § 33 ust. 2 Statutu, to jest 15 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (22 października 2016 r.).

Należy zatem stwierdzić, że grupa 28 członków Spółdzielni w trybie § 33 Statutu złożyła projekt uchwały o określonej treści i zawnioskowała o objęcie jej przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia, a nie odwołanie od tej uchwały Rady Nadzorczej.

Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni podzieliło żądanie grupy członków i na podstawie § 29 ust. 1 i § 33 ust. 1 Statutu podjęło uchwałę nr 1 o uchyleniu uchwały Rady Nadzorczej nr 8/2016 w sprawie zatwierdzenia planu finansowego na rok 2016 obowiązującego od 1 listopada 2016 r. Jak wskazano już wyżej podejmowanie uchwał w kwestii uchwalenia planu finansowego nie należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Rozszerzonej kompetencji do uchylenia uchwały Rady Nadzorczej nie sposób zaś wywieść z samych ogólnych kompetencji Walnego Zgromadzenia, przysługujących mu jako najwyższego organu Spółdzielni. Sąd Apelacyjny nie kwestionuje, że Walne Zgromadzenie, jako najwyższy organ Spółdzielni, może wyrazić swoje stanowisko w każdej sprawie dotyczącej spółdzielni, w tym również w zakresie spraw zastrzeżonych dla Rady Nadzorczej. Jednak taka uchwała może mieć jedynie charakter opinii, postulatu, czy też zalecenia, pozostawiając podjęcie decyzji ostatecznej organowi właściwemu.

Reasumując, skoro uchwalanie planów gospodarczych zostało zastrzeżone do wyłącznej kompetencji Rady Nadzorczej, to wyłącznie Rada Nadzorcza była uprawniona do podjęcia decyzji w tym zakresie. W konsekwencji w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy podzielić należy zarzuty apelacji, iż uchwała nr 1 podjęta przez Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni w dniu 22 października 2016 r., na mocy której uchylono uchwałę Rady Nadzorczej nr 8/2016

Sygn. akt I ACa 1504/17

zatwierdzającej plan finansowy, jako sprzeczna z prawem na podstawie art. 42 § 2 prawa spółdzielczego jest nieważna.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok, orzekając jak w sentencji.

Zgodność niniejszego odpisu
oryginałem stwierdzam. -

Wrocław, dnia 13.02.2018 r.

z upoważnieniem Sekretarza
Starszy Sekretarz Sybilusy
I Wydziału Cywilnego
Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

Sybilusy